

**Огляд реалізації
Національного плану дій
України з виконання
Резолюції ради Безпеки
ООН 1325 «Жінки, мир,
безпека»
на період до 2020 року**

**Анастасія Ненька
Олена Сулова**

ВСТУП

Передумовою прийняття Резолюції РБ ООН 1325 стала Пекінська платформа дій на виконання Конвенції щодо ліквідації всіх форм дискримінації жінок. Саме в цій Платформі в розділі «Жінки і збройні конфлікти» було прописано 6 стратегічних цілей, які, в подальшому, стали основою для Резолюції РБ ООН 1325 «Жінки, мир, безпека». Резолюцію прийнято 31 жовтня 2000 року. Резолюція визнала непропорційний вплив збройних конфліктів на жінок та дівчат.

Україна прийняла свій перший Національний план дій 1325 у лютому 2016-го року і, цим самим, стала першою країною, яка прийняла НПД під час збройної агресії. Це обумовило певні особливості в його підготовці і реалізації через швидкі зміни:

- ситуації на фронті, в прилеглих територіях і по всій країні;
- кількості ВПО, їх потреб;
- кількості військовослужбовців АТО/ООС, їх потреб та тенденцій;
- кількості учасників і учасниць бойових дій, їх потреб та тенденцій;
- тощо.

Про недоліки першого плану можна і треба говорити, щоби запобігти повторних помилок у наступних планах, але його перевага, яку неможливо переоцінити в тому, що його прийняли і реалізували. Початок реалізації виконання НПД показав одразу на слабкі місця плану, і паралельно розпочався процес щодо розробки та внесення змін. В результаті політичної волі та спільних зусиль державних структур, громадських та міжнародних організацій у вересні 2018 року було прийнято оновлений НПД.

Огляд різних аспектів реалізації першого НПД з висновками і рекомендаціями є важливою складовою на шляху до якомога повного виконання Резолюції РБ ООН 1325 в цілому. Особливо важливо це на початку реалізації другого НПД та підготовки місцевих планів дій.

МЕТА ОГЛЯДУ

Основною метою даного огляду є аналіз змін в процесі реалізації НПД та місцевих планів дій 1325 в Україні під час дії першого НПД 1325 на період 2016-2020 рр. з позиції прийняття місцевих планів дій, участі громадських організацій у їх реалізації та поширення інформування про результати впровадження.

МЕТОДОЛОГІЯ ОГЛЯДУ

Огляд використовує дані, отримані в процесі моніторингу сайтів без додаткових запитів та інших інструментів (опитування, фокус-групи тощо), спираючись на гасло «ненаписаного не існує», бо одним із проблемних аспектів, на який посилаються дослідники й дослідниці не лише в Україні, а і в інших країнах, є низька обізнаність широких верств суспільства про існування, завдання і впровадження Резолюції РБ ООН 1325. Низька обізнаність тягне за собою багато негативних наслідків – формальний підхід при підготовці і реалізації плану, фрагментарність залучення органів влади, слабку координацію тощо.

Порівняльний огляд охоплює частину періоду реалізації НПД – з 2018 року до його завершення у 2020 році. Це обумовлено тим, що 2018 року почався Проект «Жінки як агенти змін, відновлення миру і запобігання конфліктам на низовому рівні в Україні» («Рівність заради безпеки») за підтримки Європейського Союзу¹, в якому Інформаційно-консультативний жіночий центр одним із завдань мав *проведення мартину* – визначення відповідності критеріїв всім елементам мартину.

Критеріями відповідності обласним планам дій були визначені:

- 1) де існують місцеві (обласний, районний рівні) плани дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 та яка їх якість і придатність до реалізації;
- 2) чи фінансуються ці плани з місцевого бюджету та інших джерел;
- 3) які організації займаються реалізацією цих планів;
- 4) чи створені коаліції з метою сприяння реалізації та популяризації цих планів дій;
- 5) чи демонструє місцева влада зацікавленість або бажання розробляти і реалізовувати подібні плани тощо.

Це дало можливість отримати перелік даних, зміни в яких можна прослідкувати і по завершенні НПД. В огляді аналізуються лише факти інформування про наявність планів та участь в процесі реалізації громадських об'єднань через сайти та соціальні мережі. Важливо також звернутися до більш глибокого аналізу наслідків та впливів реалізації НПД.

В процесі огляду вивчалась видача результатів за запитами в пошуковій системі Google та безпосередньо всередині перелічених сайтів. Видача показує сайти, які індексує Google.

Індексація сайтів в пошуковій системі – процес збору інформації пошуковою системою про зміст сайту. Під час індексації пошукові роботи сканують та обробляють веб-сторінки та усі доступні для сканування файли. Для того, щоби сайт

---

¹ https://www.uwf.org.ua/project_activities/EU1325

індексувався, необхідно щоби він пройшов налаштування індексації сайту (базова робота для SEO – пошукова оптимізація сайту, яка полягає в корегуванні html-коду, структури сайту тощо). Індексація є дієвим інструментом для пошуку необхідної інформації.

Відповідно, у випадках, коли сайти, на яких може бути розміщена інформація, що нас цікавить, не пройшли налаштування індексації, така інформація вважається «недоступною через пошук». В огляді аналізувалась видача результатів на 10-ти сторінках, що дає змогу натрапити на сайти, які не пройшли налаштувань індексації, але через обмежений попит на запит ключових слів пошуку могли потрапити у видачу за ключовими словами.

Етика дослідження

Даний огляд є самостійним і оригінальним та містить лише результати роботи дослідниць. Посилання на джерела наведені у додатку.

Предмет 1 Відображення реалізації НПД 1325 на сайтах обласних державних адміністрацій та КМДА

Ціль моніторингу:

Зібрати інформацію щодо наявності планів дій 1325 на сайтах обласних державних адміністрацій та КМДА.

Задача 1

Перевірити розміщення планів дій 1325 на сайтах обласних державних адміністрацій та КМДА

Інструменти:

- пошук інформації за ключовим показником «1325» на сайтах обласних державних адміністрацій, КМДА
- у разі відсутності інформації за ключовим показником, пошук на сайтах обласних державних адміністрацій, КМДА у розділах, де план може знаходитися (нормативно-правові акти, документи, департамент соціальної політики, публічна/відкрита інформація, розпорядження, розпорядження Голови ОДА тощо)

Задача 2.

Підготувати висновки та рекомендації

- 1.** Під час моніторингу було проведено пошук за ключовим показником «1325» на 25-ти інтернет-ресурсах, з яких 24 – сайти обласних державних адміністрацій України (надалі – ОДА), 1 – сайт КМДА. Також пошук документу відбувався через інші розділи сайтів у «ручному» режимі (без використання пошуку).

Результати пошуку показали, що обласні плани дій розміщені на 11 з 25-ти сайтах ОДА. На 14-ти інших обласного плану дій не знайдено. Є сайт Херсонської ОДА, проте план не завантажується в мережі. Детальна інформація у Додатку 1.

Порівняння з даними 2018 року показують невідповідність кількості прозвітованих місцевих планів і їх відображення на сайтах. За період з 2018 по 2020 роки ситуація з розміщенням обласних планів дій на сайтах практично не змінилася.

Огляд стану виконання НПД 1325 в регіонах України²

Повний і якісний огляд можна зробити лише на підставі повної і якісної інформації. Інформація щодо місцевих планів дій виконання НПД 1325 наявна в дуже обмеженому обсязі. Вінницька, Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Рівненська, Чернігівська області розміщують певну інформацію на сайтах місцевих органів влади (обласних адміністрацій та департаментів), проте вона не повна, не детальна і не регулярна. Інформація щодо стану виконання НПД 1325 в інших областях носить спорадичний характер.

Важливе регулярне і повне інформування про реалізацію НПД 1325

Водночас можна зробити припущення, що наявна певна кореляція між активністю з виконання НПД 1325 і інформуванням про це.

Саме тому, навіть у державних джерелах, нема чіткої однозначної інформації про кількість обласних (а тим більше районних) планів дій. Це пов'язано, зокрема, і з тим, що не всі області розробляли окремі плани, деякі зробили це в рамках інших програм – утвердження гендерної рівності, протидії насильству, підтримки сім'ї тощо. Як зазначено в Державній доповіді, обласні плани затверджені у м. Київ та 13 областях (Вінницькій, Волинській, Запорізькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Полтавській, Рівненській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Чернівецькій, Чернігівській). Обласні плани стали частиною комплексних обласних програм у 8-ми областях. Відповідно, не прийняті плани в 3 областях. Моніторинг сайтів ОДА показав, що такі плани є ще у Житомирській, Кіровоградській та Миколаївській областях.

Огляд 11-ти обласних планів дій, які доступні на сайтах ОДА, показав, що всі плани дій повністю (4) або частково (7) копіюють першу або другу редакцію НПД 1325.

Це може свідчити про:

- обмежені ресурси на місцях для здійснення локалізації
- не достатньо інформації щодо процесу локалізації (яким чином аналізувати та враховувати у локальному плані місцеві проблеми та потреби)
- відсутність політичної волі
- недостатня компетенція персоналу
- поєднання причин, не обов'язково з числа згаданих вище

---

² РЕАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ДІЙ З ВИКОНАННЯ РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН 1325 «ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА» НА ПЕРІОД ДО 2020 РОКУ мапа регіонів Проект «Жінки як агенти змін, відновлення миру і запобігання конфліктам на низовому рівні в Україні» за підтримки Європейської Комісії
https://www.uwf.org.ua/project_activities/EU1325

2. Висновки

Відсутність обласних планів дій 1325 та/або складний їх пошук на сайтах ОДА створюють несприятливі передумови для підвищення поінформованості щодо планів дій, можливості їх комплексної реалізації та її наслідків, моніторингу і оцінки процесу.

Рекомендації

- Регулярно і своєчасно розміщувати плани на сайтах місцевих органів влади
- Провести аудит сайтів та визначити слабкі сторони з метою їх усунення. Так, зокрема, з очевидних слабких сторін виявлено:

сайт *Івано-Франківської ОДА* - орієнтація сайту не дозволяє працювати з пошуком

сайт *Кіровоградської ОДА* в місці, де вказано пошук, на практиці має інтегрований інструмент пошуку через Google (не на сайті)

сайт *Миколаївської ОДА* в місці, де вказано пошук на практиці має інтегрований інструмент пошуку через Google (не на сайті)

сайт *Одеської ОДА* в розділі Базы нормативних документів, який складно знайти, має заархівовані дані. Ці дані складно знайти після нульового результату пошуку (архів включно до кінця 2020 року)

сайт *Полтавської ОДА* в розділі документів має пейджинг, який ускладнює і унеможливує пошук документів, про які не відомі такі дані, як рік та/чи місяць. Пошук документів не реалізовано зовсім

сайт *Сумської ОДА* не має пошуку, застарілий, а документи зберігаються за ідентифікацією - рік та місяць. Знайти документи неможливо, якщо не відомі ці два параметри.

сайт *Тернопільської ОДА* не має пошуку документу, і документи зберігаються за ідентифікацією - рік та місяць. При цьому пейджинг також унеможливує пошук за ключовими словами у браузері.

сайт *Херсонської ОДА* не завантажувався під час проведення моніторингу (вочевидь серверна проблема або очікується оновлена версія сайту)

сайт *Тернопільської ОДА* не дає змоги знайти документ за ключовими словами. Усі розпорядження та інші документи зберігаються в посиланнях років та місяців. Щоби знайти документ, необхідно знати рік та місяць

сайт *Чернівецької ОДА* не має реалізовану функцію пошуку документу за ключовими словами. Необхідно знати рік та місяць, щоби була ймовірність того, що можна знайти документ

- Змінити алгоритм пошуку документів та інформації на сайті.
Мова йде про ті пошуки, які не видають результату по документам, що є на сайті. Це питання повинні вирішити служби, які займаються технічною підтримкою сайту

Предмет 2

Відображення залученості ГО до реалізації НПД 1325 в областях України та місті Київ

Ціль моніторингу

Зібрати інформацію щодо залученості ГО до реалізації НПД 1325 в областях України

Задача 1

Перевірити розміщення інформації щодо участі ГО в реалізації НПД 1325 в областях України

Інструменти:

- пошук через пошуковий сервер Google інформацію щодо участі ГО в реалізації НПД 1325 в областях України. Ключові слова для пошуку «жінки мир безпека (назва області)», «1325 (назва області)», «реалізація 1325 (назва області)», «реалізація 1325», «громадська організація жінки мир безпека», «громадська організація 1325»

Задача 2

Підготувати висновки та рекомендації

1. Під час введення пошукових запитів з'ясовано, що найбільш індексованими (перші 10 сторінок видачі) є сайти міжнародних організацій та українських громадських об'єднань, які проводять активну діяльність в сфері реалізації НПД 1325 по всій Україні.

Також видача за цими запитами часто веде на сторінки сайтів ОДА, які висвітлюють спільну діяльність з ГО.

Це такі області:

- Вінницька
- Дніпропетровська
- Запорізька
- Луганська
- Тернопільська
- Хмельницька
- Чернігівська.

Області, в яких діяльність ГО висвітлюється на ресурсах, що індексуються за вказаними ключовими словами:

- Сумська
- Запорізька
- Хмельницька
- Львівська
- Донецька

Окремо заслуговують на увагу результати видачі за ключовими словами посилання на сайти ОТГ чи новинні ресурси невеликих міст, що ведуть діяльність в рамках реалізації НПД 1325.

Зокрема це:

Троїцька територіальна громада

<https://troicka-gromada.gov.ua/news/1591953751/>

Рубіжанська міська Рада

<https://rnr.gov.ua/upload/pdf/09b3bfbe50846b96ac15ed8a91c5402e.pdf>

Нижче інформація щодо участі та залученості громадських організацій до реалізації Резолюції РБ ООН 1325 у порівнянні з 2018 роком.

Інформація про ці громадські організації наявна через пошук в 2018-му і в 2021-му роках:

- ◇ Ла Страда
- ◇ Український жіночий фонд
- ◇ Інформаційно-консультативний жіночий центр
- ◇ ВГО Центр "Розвиток демократії"
- ◇ МГО «Федерація жінок за мир у всьому світі»
- ◇ Спілка жінок України (СЖУ)
- ◇ Українська Жіноча Варта
- ◇ Об'єднання дружин і матерів бійців учасників АТО
- ◇ ВБО «Конвіктус Україна»
- ◇ ГО Подільський центр "Гендерна рада"
- ◇ Інститут місцевої демократії «Відкрите суспільство»
- ◇ Інформаційно-просвітницький центр «Вісь»

Інформація про перелік організацій, розміщений нижче, наявна у 2018 році через пошук і відсутня станом на початок 2021:

- ◇ Міжнародна Школа Рівних Можливостей
- ◇ Інформаційно-тренінговий центр громадських ініціатив Право на здоров'я Громадська ліга "Україна-НАТО"
- ◇ Ромський Жіночий Фонд "Чіріклі"
- ◇ ГО Громадський рух "Жіноча сила України"
- ◇ Фондація прав людини
- ◇ Центр «Соціоконсалтинг»
- ◇ ГО «Театр для діалогу»
- ◇ «Восток-SOS» «Розрада»
- ◇ ГО «Східноукраїнський центр громадських ініціатив»
- ◇ ГО «Український центр соціальних реформ»
- ◇ ГО "Об'єднання жінок-переселенок Полтавщини"
- ◇ ГО "Небайдужі жінки Донбасу"
- ◇ МФ "Любисток" Громадський рух "Віра, надія, любов"
- ◇ Обласне громадське молодіжне об'єднання "Сучасник"
- ◇ Центр громадської активності "Синергія"
- ◇ Центр підтримки громадських ініціатив "Чайка"
- ◇ Тернопільський міський жіночий клуб "Відродження нації"
- ◇ «Прогресивні жінки»
- ◇ Бюро інституційного розвитку
- ◇ Подільський центр соціальних технологій

Перелік організацій, про які нема згадки станом на 2018 рік і наявна станом на 2021:

- ◇ ГО «50%»
- ◇ Національна Рада Жінок України
- ◇ Інститут гендерних програм
- ◇ Київський інститут гендерних досліджень
- ◇ Коаліція "Вінниччина 1325"
- ◇ Коаліція "Дніпро 1325"
- ◇ Коаліція "Луганщина 1325"
- ◇ Коаліція "Запоріжжя 1325"
- ◇ Коаліція "Хмельниччина 1325"
- ◇ Вінницька обласна рада жінок
- ◇ ОПШ «Взаємодія» (Запоріжжя)
- ◇ Тернопільська обласна Асоціація Жінок
- ◇ БО «Благодійний фонд «Ксена»
- ◇ ГО «Тепло рідних сердець»
- ◇ ГО «Подільська правова ліга»
- ◇ Центр гендерної освіти ЧНТУ
- ◇ Центр гендерної освіти, що діє на базі факультету соціальної педагогіки та психології (Запоріжжя)
- ◇ Запорізький благодійний фонд “Єдність за майбутнє”
- ◇ Чернігівська правозахисна спілка

В числі міжнародних організацій також є поповнення.

Організації, про які була інформація в 2018-му році:

- ◇ ООН Жінки - UN Women
- ◇ ПРООН – UNDP
- ◇ ФНООН – UNFPA
- ◇ МОМ – IOM
- ◇ ВООЗ – WHO
- ◇ ЮНІСЕФ – UNICEF
- ◇ Консультативна Місія Європейської Комісії – EUAM
- ◇ Офіс НАТО в Україні - NATO Liason Office Ukraine
- ◇ Координатор проектів ОБСЄ в Україні - OSCE Project Co-ordinator in Ukraine
- ◇ Квінні тіл Квінна - Kvinna till Kvinna
- ◇ Естонський центр жіночих студій і досліджень - Estonian Women’s Studies and Research Center

Міжнародні організації, що долучилися на початок 2021 року:

- ◇ Посольство Швеції
- ◇ Глобальна мережа жінок-миротворок
- ◇ Фонд ім. Гайнріха Бьолля

2. *Висновки*

Інформування на інтернет-ресурсах щодо діяльності та участі ГО в реалізації НПД 1325 має невисоку частку в результатах пошуку. Причини цього з'ясувати під час моніторингу не вбачається можливим.

Це може бути:

- Технічна складова (не індексуються сторінки у видачі пошукових серверів)
- Не розміщення чи незначне розміщення про заходи та діяльність ГО на інтернет-ресурсах
- Відсутність діяльності ГО в області в питанні реалізації НПД 1325

Рекомендації

- Розміщення інформації щодо діяльності в сфері реалізації НПД 1325 на інтернет-ресурсах організацій або, у випадку відсутності свого сайту, на сайтах партнерів ГО та на сайтах обласних адміністрацій
- Технічний аудит сайту на момент виявлення проблем, які можуть впливати на індексацію сайтів у видачі при пошуку
- Створення сайтів та/чи сторінок ГО

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Ефективна комунікаційна складова – важливий елемент діяльності, що допомагає формувати рівний доступ до ресурсів та можливостей для повноцінної участі на всіх рівнях суспільства на рівних засадах. Вона набуває особливої ваги в умовах протидії збройній агресії для акумулювання всього потенціалу країни. Проект Національної комунікаційної стратегії України у сфері гендерної рівності ставить за мету покращення розуміння на кожному рівні суспільства суті та завдань державної гендерної політики та сприйняття її як невід’ємної складової демократичної та правової держави.³

Досягнення мети Стратегії відбувається, зокрема, шляхом:

- інформування цільових аудиторій та широкого загалу про ключові концепції гендерної рівності та механізми захисту прав жінок, представлення міжнародного досвіду переваг для різних груп жінок і чоловіків, хлопців і дівчат від впровадження гендерної рівності;
- підвищення рівня розуміння українського та міжнародного законодавства, програм та політик, що сприяють гендерній рівності, та передбачають навчання з огляду на національні механізми;
- активізації присутності тематики гендерної рівності у засобах масової інформації, на публічних тематичних заходах, в мережі Інтернет, на офіційних веб-сайтах органів влади, зокрема за участі суб’єктів реалізації Стратегії.

Необхідна

активізація інформування про реалізацію НПД 1325 всіма суб’єктами.

Громадські організації грають особливу роль в реалізації НПД в усьому світі. Це відбувається за всіма компонентами і на всіх рівнях – в прийнятті і просуванні, реалізації і адвокації, моніторингу та оцінці. Часом, вони навіть підміняють державу, що не є функцією громадських об’єднань. Проте така участь часто залишається поза увагою суспільства через недостатнє інформування.

Необхідно

розглядати комунікаційний компонент діяльності громадських організацій як важливий і рівноправний з іншими компонентами діяльності

Значна увага з боку міжнародних організацій питанню реалізації Резолюції РБ ООН 1325 показала, що протягом 5-ти років реалізації першого українського НПД 1325 суттєво зросла кількість громадських організацій та об’єднань організацій (коаліцій), які залучені в процес реалізації НПД. Це відповідно вплинуло і на поширення інформації та проведення навчання серед прямих виконавців плану. Проте ще спостерігається дисбаланс в інформуванні між державними органами влади і громадськими об’єднаннями.

Необхідна

гармонізація зусиль усіх суб’єктів як у впровадженні, так і у інформуванні про реалізацію НПД 1325

Додаток 1

Інформація щодо розміщення обласного плану дій 1325 на період до 2020 року
на сайтах ОДА та КМДА станом на 01.02.2021

№	Область	Місцевий план	
		наявність	посилання
1	Вінницька	є	http://www.vin.gov.ua/modvinoda.nsf/web_alldocs/Doc%D0%9B%D0%9C%D0%9B%D0%A7ADQHD5
2	Волинська	є	http://npa.voladm.gov.ua/2017/251.zip
3	Дніпропетровська	нема	
4	Донецька	нема	
5	Житомирська	є	https://oda.zht.gov.ua/wp-content/uploads/2019/03/82.pdf
6	Закарпатська	нема	
7	Запорізька	є	https://dszn-zoda.gov.ua/sites/default/files/loadfiles/plan_oblasnyv.pdf
8	Івано-Франківська	є	http://www.if.gov.ua/files/uploads/944.pdf
9	Київська	нема	
10	Кіровоградська	є	http://www.kr-admin.gov.ua/Rozpor/Ua/2016/141.pdf
11	Луганська	є	http://loga.gov.ua/sites/default/files/collections/rozporvazhennya_645_zhinkimirbezpeka_.pdf
12	Львівська	є	https://loda.gov.ua/upload/doc/2019/03/220_1552918484.zip
13	Миколаївська	є	https://www.mk.gov.ua/ua/oda/order/?doc_id=14267
14	Одеська	є	https://temporary.odessa.gov.ua/documents/default/download?isn=97260999&free_num=1138/%D0%90-2018
15	Полтавська	нема	
16	Рівненська	нема	
17	Сумська	нема	
18	Тернопільська	нема	
19	Харківська	нема	
20	Херсонська	не відомо	
21	Хмельницька	нема	
22	Черкаська	нема	
23	Чернівецька	нема	
24	Чернігівська	є	http://cg.gov.ua/docs/1/2016/12/504770.doc
25	Київ	нема	
26	Мінсоцполітики	є	http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/113-2016-%D1%80